

Successierechten

Nr. 2 11 februari 2005
Maandelijks nieuwsbrief
verschijnt niet in juli

Afgiftekantoor
Mechelen 1
P 2A9331

Inhoud	p.
Rechtspraak	
<i>Het alsof-beding gered!</i>	
Art. 11 W. Succ. – tegenbewijs	
Antwerpen	05-10-2004
Rb. Hasselt	18-02-2004
	1
	3
Commentaar	
<i>De trust en het nieuwe IPR Wetboek</i>	4

Het alsof-beding gered!

■ Antwerpen 5 oktober 2004, *Not. Fisc. M.* 2004, 268-274.

In haar vonnis van 2 mei 2003 heeft de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen een alsof-beding bij een stelsel van scheiding van goederen aangemerkt als een belastbare gift (Zie bespreking in deze nieuwsbrief, 2003, nr. 7-8, 1-7 en ook A. Verbeke, 'Het alsof-beding in gevaar?', *Not. Fisc. M.*, 2003, 199-208).

Op 5 oktober 2004 heeft het Hof van Beroep te Antwerpen dit vonnis echter hervormd. In een uitvoerig gemotiveerd arrest behandelt het hof de civielrechtelijke kwalificatie naar Belgisch recht van vorderingen uit hoofde van verrekenbedingen.

De echtgenoten waren er *in casu* toe gehouden om bij overlijden te verrekenen alsof ze gehuwd waren onder het Nederlandse wettelijk stelsel van alge-

hele gemeenschap van goederen. De verrekenmassa bij dergelijk 'alsof-beding' bestaat uit alle goederen die de echtgenoten bezitten, zowel op naam van de man als op naam van de vrouw, zowel van vóór als van tijdens het huwelijk, zowel verkregen onder bezwarende titel als via schenking, erfenis of testament.

HUWELIJKSVOORDEEL?

Het Belgische recht kent enkel uitdrukkelijke wettelijke bepalingen inzake de kwalificatie als huwelijksvoordeel bij stelsels van gemeenschap (art. 1464-1465 B.W.). Maar dit betekent volgens het hof niet dat bij er bij stelsels van scheiding van goederen geen huwelijksvoordelen kunnen voorliggen.

Volgens het hof ligt ook in een stelsel van scheiding van goederen een huwe-

lijksvoordeel voor telkens een beding ertoe leidt dat de langstlevende de helft dan wel alle aanwinsten (behoudens bij kinderen uit een ander bed) verkrijgt.

Het hof kwalificeert het begrip aanwinsten als *alle goederen die tijdens het huwelijk zijn verworven onder bezwarende titel, waarvan niet wordt bewezen dat zij een belegging of wederbelegging uitmaken van tegenwoordige of toekomstige goederen.*

VERREKENING VAN AANWINSTEN

Het hof concludeert dat de verrekenvordering die betrekking heeft op de tegenwaarde van huwelijkse aanwinsten altijd als een huwelijksvoordeel moet worden beschouwd (behoudens kinderen uit een ander bed waar dit enkel geldt ten belope van de helft der aanwinsten).

Het hof is hierover duidelijk en precies:

'Dat de verrekenvordering van een echtgenoot krachtens een finaal verrekeningsbeding of krachtens een alsof-beding, hoe ook geformuleerd en onder welke modaliteiten ook, dan ook nooit als een schenking kan worden beschouwd voor zover hetgeen de vorderingsgerechtigde echtgenoot krachtens de participatievordering ontvangt, toegevoegd aan zijn eigen aanwinsten, niet meer bedraagt dan de waarde van de totaliteit van de aanwinsten van beide echtgenoten samen (of de helft daarvan indien er kinderen zijn uit een vorig huwelijk).'

MEER DAN AANWINSTEN?

Tot de verrekenmassa kunnen echter ook voorhuwelijkse goederen van de

vooroverleden echtgenoot of door hem via schenking, erfenis of testament verkregen goederen behoren. In de mate dat deze goederen bij de verrekenvordering worden betrokken (zoals bij het kwestieuze Nederlandse alsof-beding), moet ook hier de vraag worden gesteld naar de kwalificatie als huwelijksvoordeel dan wel als schenking (zeker indien de vordering groter is dan de tegenwaarde der aanwinsten).

Het Hof van Beroep te Antwerpen onderschrijft duidelijk de analoge toepassing van art.1464-1465 B.W. Aldus is de vordering die betrekking heeft op de helft van de inbreng van de overleden echtgenoot, voor zover er geen kinderen zijn uit een ander bed, naar analogie van art. 1464 B.W., volgens het hof een huwelijksvoordeel.

CONCLUSIE

Het Antwerpse Hof van Beroep heeft in dit mijlpaalarrest een duidelijke analyse gemaakt van een verrekenvordering. Naar Belgisch recht ligt een huwelijksvoordeel voor bij een verrekenvordering die betrekking heeft op huwelijkse aanwinsten, en wel voor de totaliteit, evenals voor de vordering betreffende 'inbreng' vanwege de overleden echtgenoot (voorhuwelijkse goederen en schenkingen en erfenissen/legaten), maar dan slechts voor de helft. Zijn er kinderen uit een ander bed, dan is de vordering maar een huwelijksvoordeel ten belope van de waarde van de helft der aanwinsten.

— Alain Nijs – Anton van Zantbeek –
Prof. Dr. Alain Verbeke –
GREENILLE Vermogensadvocaten